

Sygn. akt I NO 112/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący)
SSN Antoni Bojańczyk (sprawozdawca)
SSN Jacek Widło

w sprawie z odwołań B. G. K., M. G., K. B., S. B. i T. K.,
od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr (...)/2018 z dnia 20 listopada 2018 r.
w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na sześć
z dziewięciu stanowisk sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...),
ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 323
z udziałem K. B., J. K., E. M. C., R. R., R. S., R. T.
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 16 lipca 2020 r.

- 1. oddala odwołania S. B. i T. K. ;**
- 2. oddala odwołanie M. G. w zakresie punktu 1 i w zakresie punktu 2 zaskarżonej uchwały w stosunku do tej Odwołującej się, w pozostałym zakresie odrzuca to odwołanie;**
- 3. uwzględnia częściowo odwołania B. G. K. i K. B. i uchyla zaskarżoną uchwałę w punkcie 2 co do tych Odwołujących się i przekazuje sprawę w tym zakresie Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania; w pozostałym zakresie odrzuca te odwołania.**

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (dalej jako: „KRS” lub „Rada”) w dniu 20 listopada 2018 r. podjęła uchwałę nr (...)/2018 w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na sześć z dziewięciu stanowisk sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...), ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 323. Na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r. poz. 84 ze zm., dalej jako: „u.k.r.s.”), Rada postanowiła:

1. przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...): K. A. B., J. K., E. E. M. C., R. S. R., R. J. S. oraz R. K. T. ;
2. nie przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie K. B. (dalej jako: „Skarżąca nr 3”), S. M. B. (dalej jako: „Skarżący nr 4”), B. G. K. (dalej jako: „Skarżąca nr 1”), M. R. G. (dalej jako: „Skarżąca nr 2”), L. J., T. M. K. (dalej jako: „Skarżący nr 5”), L. M., M. A. O., K. M. S., M. Z. S. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjny w (...).

W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały Krajowa Rada Sądownictwa szczegółowo zaprezentowała sylwetki kandydatów, w tym odwołujących się: B. G. K., M. R. G., K. B., S. M. B. oraz T. M. K..

Pismem z 4 marca 2019 r. B. G. K. (Skarżąca nr 1) wniosła odwołanie od powyższej uchwały. Zaskarżyła ją w części, w której przedstawiono Prezydentowi Rzeczypospolitej wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w (...) kandydaturę sędziego Sądu Rejonowego J. K. i radcy prawnego K. A. B., oraz w której nie przedstawiono Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na tym na stanowisku Skarżącej nr 1.

„Skarżąca nr 1 przedstawiła zarzuty obejmujące naruszenie norm prawa procesowego i materialnego. Powyższej uchwale zarzuciła kolejno:

1. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść

rozstrzygnięcia (art. 398³ § 1 pkt. 2 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.), w postaci:

1. naruszenia art. 33 ust. 1 u.k.r.s. w zw. z art. 35 ust. 1 u.k.r.s. i art. 42 ust. 1 u.k.r.s. poprzez:
 1. pominięcie w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności indywidualnego spełnienia kryteriów, którymi KRS kierowała się przy podejmowaniu decyzji o wyborze najlepszego kandydata, co uniemożliwia dokonanie rzetelnej kontroli prawidłowości rozumowania KRS, które skutkowało przedstawieniem Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...) Pana K. B. i Pana J. K., a nie Skarżącej nr 1;
 2. dokonanie oceny kandydatury Skarżącej nr 1 niezgodnie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny jej kwalifikacji i konkurujących kandydatów, co skutkowało przedstawieniem Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...) Pana K. B. i Pana J. K., a nie Skarżącej nr 1;
 3. naruszenie art. 3 u.k.r.s. w zw. z art. 57b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 365, dalej jako: p.u.s.p.) i § 3 ust. 1, § 4 ust. 1 oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2015 r. w sprawie w sprawie oceny kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko sędziowskie (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 1889) poprzez dokonanie przez Zespół i KRS oceny kwalifikacji Pana K. B. i Pana J. K. w sposób odbiegający od ewaluacji dokonanej przez sędziów wizytatorów wyznaczonych przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...);
 4. naruszenie art. 42 ust 2 u.k.r.s. poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały po upływie określonego ustawą miesięcznego terminu;
 5. obrazę prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt. 2 k.p.c.), w postaci:
 1. naruszenia art. 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 45 ust. 1 i art. 60 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez pozbawienie Skarżącej nr 1 efektywnej

(skutecznej) kontroli sądowej uchwały KRS w zakresie ubiegania się o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...);

2. art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez brak dokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania w zakresie warunków awansowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiono wnioski o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...) Pana K. B. i J. K., a nie Skarżącej nr 1.

W oparciu o powyższe zarzuty, B. G. K. wniosła o uchylenie powyższej uchwały we wskazanej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania KRS.

M. G. (Skarżąca nr 2) wniosła odwołanie w piśmie z dnia 25 lutego 2019 r. Zaskarżyła w nim powyższą uchwałę KRS w całości. W ramach podniesionych zarzutów wskazała:

1. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia (art. 398³ § 1 pkt 2 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.k.r.s.), w postaci:
 1. naruszenia art. 21 ust. 1 i 2 u.k.r.s., art. 31 ust. 1 u.k.r.s. oraz art. 34 ust. 1-3 u.k.r.s. w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 18 ust. 1-8 załącznika do Regulaminu KRS poprzez błędne przyjęcie, że doszło do skutecznego przyjęcia stanowisk zespołów oraz podjęcia uchwały KRS, gdy tymczasem Rada (a w ślad za tym zespoły) nie była należycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej członków Rady, o których mowa w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W konsekwencji piętnastu członków Rady nie było uprawnionych do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach i w efekcie w

podejmowaniu uchwały;

2. naruszenia art. 33 ust. 1 u.k.r.s. w zw. z art. 35 ust. 1-3 u.k.r.s. w zw. z § 18 ust. 1-11 Regulaminu KRS poprzez:

1. dokonanie oceny kandydatury Skarżącej nr 2 bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób dowolny, powierzchowny oraz niezgodnie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji Skarżącej nr 2 i konkurujących z nią kandydatów, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego osób wskazanych w pkt. 1 uchwały nr (...)/2018, a nie Skarżącej nr 2, a w szczególności w zakresie nieobsadzenia pozostałych trzech wolnych stanowisk;

2. brak rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur w oparciu o transparentne, jasne i jednolite dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria oceny kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego osób wskazanych w pkt. 1 uchwały nr (...)/2018, a nie Skarżącej nr 2, a w szczególności w zakresie nieobsadzenia pozostałych trzech wolnych stanowisk;

3. brak porównania i omówienia ocenianych kandydatur w oparciu o jednolite dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria ustawowe i w ten sposób niezastosowanie ustawowych kryteriów oceny kandydatur, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego osób wskazanych w pkt. 1 uchwały nr (...)/2018, a nie Skarżącej nr 2, w szczególności w zakresie nieobsadzenia pozostałych trzech wolnych stanowisk;

4. oparcie uzasadnienia pisemnego uchwały na wybiórczych i niepełnych

ustaleniach faktycznych, co do części uczestników (w tym Skarżącej nr 2) nie znajdujących odzwierciedlenia w przebiegu transmisji z posiedzenia Rady w dniu 20 listopada 2018 roku (nagranie transmisji posiedzenia dostępne na stronie KRS), mimo dostępu do pełnych danych o Skarżącej nr 2 i innych uczestnikach w oparciu o posiadany materiał dowodowy, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego osób wskazanych w pkt. 1 uchwały nr (...)/2018, a nie Skarżącej nr 2, w szczególności w zakresie nieobsadzenia pozostałych trzech wolnych stanowisk; oparcie się w zakresie części ze zgłoszonych kandydatur na stanowisku zespołu, wydanym bez wymaganego przepisami prawa uzasadnienia odnoszącego się do indywidualnych cech każdego z kandydatów, co stanowiło naruszenie art. 34 ust 3 u.k.r.s., oraz ustalającego listę rekomendowanych kandydatów z pominięciem posiadanej oceny ich kwalifikacji, co spowodowało podjęcie uchwały, mimo braku dokonania oceny kandydatur według jednolitych kryteriów, przy uwzględnieniu faktycznych potrzeb kadrowych Sądu Apelacyjnym w (...), co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego jedynie sześciu osób wskazanych w pkt. 1 uchwały nr (...), a nie Skarżącej nr 2 i nieobsadzeniu trzech pozostałych wolnych stanowisk, mimo że Skarżąca nr 2 spełniała wymogi do powołania na powyższe stanowisko,

5. brak własnych ustaleń Rady w odniesieniu do Skarżącej nr 2 mimo spełnienia wszystkich przesłanek będących podstawą do pozytywnej oceny Skarżącej nr 2 na kandydata na sędziego sądu apelacyjnego poprzez skwitowanie stanowiskiem zespołu o braku rekomendacji, w efekcie czego Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiono wnioski o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego osób wskazanych w pkt. 1 uchwały nr (...), mimo negatywnej oceny sędziego

wizytatora, lub sprzeciwu wyrażonego przez Zgromadzenie Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...), a nie Skarżącej nr 2, w tym i pozostałych kandydatów, którzy również jak Skarżąca nie otrzymali rekomendacji zespołu;

6. naruszenia art. 42 ust. 1 u.k.r.s. poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały w części dotyczącej kandydatur: Skarżącej nr 2 i pozostałych uczestników w sposób uniemożliwiający poznanie rzeczywistych motywów podjęcia uchwały, co uniemożliwia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie których Rada uznała, że kandydatura Skarżącej nr 2 nie zasługuje na rekomendację Rady od kandydatury pozostałych uczestników w obecnej procedurze konkursowej, wskazanych w pkt. 1 uchwały z dnia 20 listopada 2018 roku nr (...);
7. naruszenie art. 42 ust 2 u.k.r.s. poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały po upływie określonego ustawą miesięcznego terminu;
8. obrazę prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.k.r.s.), w postaci:
 1. naruszenia art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 9a ust. 1-3, z art. 11d ust. 1-5, z art. 21 ust. 1 i 2, z art. 33 ust. 1, z art. 34 ust. 1 i z art. 37 ust. 1 u.k.r.s. w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 18 ust. 1-8 Regulaminu KRS, poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. wydanie zaskarżonej uchwały przez Radę, która w zakresie dotyczącym piętnastu członków Rady, o których mowa w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, była powołana w sposób sprzeczny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej oraz wyżej wskazanymi przepisami u.k.r.s., w konsekwencji czego sędziowska część Rady nie była uprawniona do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach zespołów), głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu uchwały;
 2. art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP, art. 18^{3a} § 1 k.p. poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe

zastosowanie, tj. brak dokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania w zakresie warunków awansowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi RP przedstawiono wnioski o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego osób wskazanych w pkt. 1 uchwały, a nie Skarżącej nr 2.

Skarżąca nr 2 wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości lub w części obejmującej pkt 1 uchwały oraz pkt 2 – w zakresie dotyczącym kandydatury Skarżącej nr 2 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania KRS. Niezależnie od tego wniosła ona również o wyłączenie wszystkich sędziów Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego oraz pozostałych sędziów Sądu Najwyższego, powołanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej po dniu 9 października 2018 r. (według załączonej do odwołania imiennej listy sędziów) oraz o zawieszenie postępowania do czasu poznania wyniku postępowania toczącego się przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej, tj. udzielenia przez Trybunał odpowiedzi na pytanie: czy skład organu Państwa Członkowskiego mającego stać na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów (Krajowa Rada Sądownictwa), przed którym toczy się postępowanie w przedmiocie dotyczącym powołania do pełnienia urzędu sędziego sądu powszechnego może być kreowany w ten sposób, że przedstawiciele władzy sądowniczej w tym organie wybierani są przez władzę ustawodawczą.

K. B. (Skarżąca nr 3) pismem z dnia 25 lutego 2019 r. zaskarżyła powyższą uchwałę KRS w części – w zakresie pkt. 1 oraz pkt. 2 – w części odnoszącej się do nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie jej do pełnienia urzędu sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w (...). Skarżąca nr 3 zarzuciła uchwale sprzeczność z prawem, poprzez:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść

uchwały, a mianowicie:

2. art. 33 ust. 1 art. 35 ust. 2 u.k.r.s., poprzez brak wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy, w tym w szczególności pominięcie przy ocenie Skarżącej nr 3 jej kwalifikacji, doświadczenia zawodowego, stażu zawodowego, ukończonych studiów podyplomowych, podnoszonych kwalifikacji, publikacji;
3. art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 2, art. 42 ust. 1 u.k.r.s., poprzez brak wskazania w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały okoliczności dających podstawę do stwierdzenia, że odwołująca się spełnia zastosowane przy ocenie kandydatów kryteria (w tym zwłaszcza w odniesieniu do oceny kwalifikacji, doświadczenia zawodowego i życiowego, stażu orzeczniczego i zawodowego, podnoszenia kwalifikacji, ukończonych studiów podyplomowych) w stopniu niższym niż wybrani kandydaci, jak i brak wyjaśnienia, jakie przesłanki legły u podstaw oceny, że wytypowani kandydaci spełniają zastosowane kryteria w stopniu wyższym niż Skarżąca nr 3;
4. art. 21 ust. 1 i 2 u.k.r.s., § 12 ust. 3, 4, 5 Regulaminu KRS poprzez głosowanie z udziałem różnej liczby członków Rady,
5. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie:
 1. art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 2 u.k.r.s. poprzez zastosowanie przyjętych kryteriów wyboru w sposób niejednolity i nietransparentny;
 2. art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 2 u.k.r.s. poprzez uznanie – przy zastosowanych kryteriach – że wybrani kandydaci spełniają przyjęte kryteria w stopniu wyższym niż odwołująca się, podczas gdy Skarżąca nr 3 odpowiada zastosowanym kryteriom w stopniu co najmniej takim samym, jak wybrani kandydaci.

Skarżąca nr 3 wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały we wskazanej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w tym zakresie KRS.

Pismem z dnia 22 lutego 2019 r. S. B. (Skarżący nr 4) wniósł odwołanie od powyższej uchwały. Zaskarżył ją w części, tj. w zakresie jej pkt. 1 oraz pkt. 2 – w części, która odnosiła się do nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie go do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w

(...).

Powyższej uchwale zarzucił sprzeczność z prawem, wyrażającą się:

1. naruszeniem przepisów postępowania, które miało wpływ na treść uchwały, tj.:

1. art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 2 u.k.r.s., poprzez brak wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy, w tym pominięcie przy ocenie Skarżącego nr 4 jego kwalifikacji, doświadczenia zawodowego, stażu zawodowego i orzeczniczego, ukończonych studiów podyplomowych, podnoszonych kwalifikacji, publikacji, a w efekcie dokonanie oceny kandydatury Skarżącego nr 4 w sposób dowolny, sprzeczny z prawem i materiałem zebrany w postępowaniu;

2. art. 33 ust. 1 i 2, art. 35 ust. 2 u.k.r.s. poprzez dokonanie przez zespół ustaleń faktycznych sprzecznych z materiałem zebrany w toku postępowania, tj. przyjęcie przez zespół, że sędzia wizytator uchylił się od oceny kwalifikacji Skarżącego nr 4, a także brak uwzględnienia doświadczenia zawodowego, dorobku naukowego i publikacji skarżącego i w efekcie dowolne i sprzeczne z zebrany materiałem uznanie, że kandydatura skarżącego niczym się nie wyróżnia;

3. art. 33 ust. 1 u.k.r.s. poprzez zaniechanie wyjaśnień od sędziego sporządzającego ocenę kwalifikacyjną – w sytuacji stwierdzenia przez wyznaczony zespół, że sędzia wizytator uchylił się od oceny kwalifikacji kandydatury Skarżącego nr 4;

4. art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 2, art. 42 ust. 1 u.k.r.s. poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały w sposób uniemożliwiający ustalenie, w jakim zakresie i na podstawie jakich okoliczności uznano, że rekomendowani kandydaci spełniają przyjęte kryteria (w tym w szczególności: ocena kwalifikacji, doświadczenie zawodowe i życiowe, staż zawodowy i orzeczniczy, podnoszone kwalifikacje, ukończone studia podyplomowe) w stopniu wyższym niż Skarżący nr 4 oraz brak wyjaśnienia przyczyn, dla których Krajowa Rada Sądownictwa oceniła, że kandydatura Skarżącego

nr 4 – w aspekcie kryteriów decydujących o wyborze – jest gorsza od wybranych kandydatów;

(2) naruszeniem prawa materialnego, tj.:

1. art. 35 ust. 2 u.k.r.s. poprzez uznanie, że - w aspekcie zastosowanych kryteriów - wybrane kandydatury są lepsze od Skarżącego nr 4, podczas gdy Skarżący nr 4 odpowiadał zastosowanym kryteriom w stopniu co najmniej takim samym, jak wybrane kandydatury,

2. art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 u.k.r.s. poprzez zastosowanie kryteriów wyboru w sposób niejednolity, niejednakowy i nietransparentny.

W oparciu o powyższe zarzuty, Skarżący nr 4 wniósł o uchylenie uchwały we wskazanej części i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania przez Radę.

Pismem z dnia 12 marca 2019 r. T. M. K. (Skarżący nr 5) złożył odwołanie od powyższej uchwały. Zaskarżył ją w części, tj. 1) co do przedstawienia Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w (...) kandydatur K. B. i J. K.; 2) co do nieprzedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia tego urzędu jego kandydatury.

Skarżący Nr 5 powyższej uchwale zarzucił:

1. obrazę prawa unijnego materialnego, tj. art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, art. 15 ust. 1 i ust. 3 akapit drugi Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: TFUE) i art. 41 ust. 1 i 2 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (dalej: KPPUE), ustanawiających zasadę otwartości organów Państwa Członkowskiego UE, zasadę dostępu do dokumentów i przejrzystości prac danej jednostki, podczas gdy postępowanie przeprowadzone w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi kandydatur na wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Apelacyjnym w (...) przeczyło zasadzie otwartości i transparentności działania organu ją przeprowadzającego, tj. KRS, jako że zarówno sposób procedowania Rady - tak w zespole członków KRS, jak i w składzie plenarnym, jak również kryteria przyjęte przez Radę za podstawę opiniowania, były nieprzejrzyste i różniły

się w stosunku do poszczególnych kandydatów;

2. obrazę prawa materialnego, tj. art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 9a ust. 1, art. 11 a ust. 2 pkt 2, art. 11 a ust. 4 - 5, art. 11 b ust. 7, art. 21 ust. 2 i art. 33 ust. 1, art. 31 ust. 1 u.k.r.s. oraz art. 34 ust. 1-3 u.k.r.s. w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 18 ust. 1-8 Regulaminu KRS, a także w zw. z art. 6 i art. 13 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, które miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez:

1. niewłaściwe zastosowanie, a właściwie brak zastosowania art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 9a ust. 1-3, art. 11a ust. 2 pkt 2 i ust. 4-5, art. 11b ust. 7, art. 11d ust. 1-5, art. 21 ust. 1 i 2, art. 33 ust. 1, art. 34 ust. 1 i z art. 37 ust. 1 u.k.r.s. w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 18 ust. 1-8 Regulaminu KRS, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. wydanie zaskarżonej uchwały przez Radę, która – podobnie jak Zespół opiniujący - była nienależycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją, w konsekwencji czego piętnastu członków Rady nie było uprawnionych do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie (podobnie jak trzech sędziowskich członków Zespołu opiniującego), w tym w opiniowaniu i rekomendowaniu kandydatów (w ramach Zespołu opiniującego), w głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu uchwały;

2. naruszenie art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP, poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, tj. brak dokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi RP Rada postanowiła przedstawić wnioski o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku Sędziego Sądu Apelacyjnego w (...) uczestników, a nie Skarżącego nr 5;

3. art. 3 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 33 ust. 1 oraz art. 35 ust. 2 u.k.r.s.

poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, co doprowadziło do zaniechania rozpatrzenia kandydatury Skarżącego nr 5 w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 u.k.r.s. i w konsekwencji podjęcia uchwały dowolnej, sprzecznej z dostępnym KRS materiałem dowodowym, z pominięciem rzetelnej prezentacji podczas posiedzenia plenarnego przez Zespół opiniujący istotnych okoliczności i dokumentów wskazujących na kwalifikacje Skarżącego nr 5, w tym pominięcie stanowiska Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) i Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...) przy podjęciu zaskarżonej uchwały z 20 listopada 2018 r.;

4. art. 42 ust. 1 w z zw. art. 33 ust. 1, 35 ust. 2 u.k.r.s. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i w rezultacie zaniechanie przytoczenia, w kontekście przyjętych przez KRS kryteriów wyboru, jakichkolwiek rzeczywistych argumentów prawnych i faktycznych przemawiających za wyborem kandydatów na sędziego Sądu Apelacyjnego w (...) przedstawionych ostatecznie Prezydentowi z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu, w tym także wbrew ustaleniom wcześniejszych etapów rekrutacji, co wskazuje na przekroczenie przez KRS granic swobodnego, racjonalnego uznania i pozbawia możliwości dokonania rzetelnej kontroli prawidłowości rozumowania KRS, co wyraża się w:

- praktycznym niewskazaniu przyczyn, dla których KRS zdecydowała się przedstawić z wnioskiem o powołanie uczestników do pełnienia urzędu sędziów Sądu Apelacyjnego w (...) oraz odmówić przedstawienia kandydatury Skarżącego nr 5, pomimo rekomendowania tylko 6 kandydatów na 9 miejsc, poza lakonicznym stwierdzeniem, że jest to wynikiem całokształtu okoliczności przedmiotowej sprawy, a kandydaci nierekomendowani nie posiadają wyższych kwalifikacji zawodowych od kandydatów objętych wnioskiem;
- niepełnym przedstawieniu kandydatury Skarżącego nr 5 i pominięciu szeregu okoliczności istotnych z punktu widzenia – przyjętych przez KRS – kryteriów oceny z art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 u.k.r.s., które wskazywały, że jego kandydatura zasługiwała na rekomendację Rady;
- niewskazaniu przyczyn, dla których KRS nie podzieliła stanowiska

Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) i Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...);

5. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, nadto w odniesieniu do poszczególnych naruszeń, skutkujące nieważnością postępowania poprzez:

1. naruszenie art. 21 ust. 1 i ust. 2 u.k.r.s., art. 31 ust. 1 u.k.r.s. oraz art. 34 ust. 1-3 u.k.r.s. w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6 oraz § 18 ust. 1-8 Regulaminu KRS poprzez błędne przyjęcie, iż doszło do skutecznego przyjęcia stanowiska Zespołu oraz podjęcia Uchwały KRS, gdy tymczasem Rada (a w ślad za tym Zespół) nie była należycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP członków Rady, o których mowa w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji RP;

2. naruszenie art. 34 ust. 3 i art. 35 ust. 2 u.k.r.s.. polegające na uzasadnieniu stanowiska Zespołu opiniującego, zawartego w protokole posiedzenia tego Zespołu, w sposób lakoniczny, w istocie nieodnoszący się do nierekomendowanych kandydatów i nieprzedstawiający konkretnych argumentów uzasadniających wybór kandydatów rekomendowanych przez Zespół na tle kandydatur nierekomendowanych, czego konsekwencją było oparcie się przez Radę wyłącznie na ustnej relacji członków Zespołu opiniującego;

3. naruszenie art. 42 ust. 2. w zw. z art. 33 ust. 1 u.k.r.s. stanowiącego, że uzasadnienie uchwały sporządza się w terminie miesiąca od jej podjęcia, poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały z przekroczeniem terminu miesiąca od jej podjęcia, z przytoczeniem w treści uzasadnienia argumentów odnoszących się do kandydatów, które nie były przedstawione członkom Rady przez Zespół opiniujący albo zostały przedstawione w sposób niepełny, więc nie mogły być przedmiotem rozważań KRS na posiedzeniu plenarnym w dniu 20 listopada 2018 r.;

4. naruszenie art. 33 ust. 1 u.k.r.s w zw. z art. 35 ust. 1-3 u.k.r.s. w zw. z § 18 ust. 111 Regulaminu KRS poprzez:

- dokonanie oceny kandydatury Skarżącego nr 5 w dniu 20 listopada 2018 r.

bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób dowolny oraz niezgodnie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji Skarżącego nr 5 i konkurujących z nim kandydatów, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, przy jednoczesnym niezastosowaniu części ustawowych kryteriów oceny kandydatur;

- oparcie uchwały na stanowisku zespołu opiniującego, wydanym bez uzasadnienia odnoszącego się do indywidualnych cech każdego z kandydatów oraz ustalającego listę rekomendowanych kandydatów z pominięciem posiadanej oceny ich kwalifikacji, tj. oparcie Uchwały na wybiórczych (niepełnych) ustaleniach faktycznych, przedstawionych członkom KRS na posiedzeniu w dniu 20 listopada 2018 r. przez członków Zespołu opiniującego, z poprzestaniem przez Radę na wnioskach tego Zespołu, mimo dostępu do pełnych danych o Skarżącym nr 5 w oparciu o posiadany materiał dowodowy;

5. naruszenie art. 42 ust. 1 u.k.r.s, poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały w części dotyczącej kandydatur Skarżącego nr 5 i pozostałych kontrkandydatów w sposób uniemożliwiający poznanie rzeczywistych motywów podjęcia uchwały, co uniemożliwia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie których Rada uznała, że kandydatura Skarżącego nr 5 jest mniej wartościowa od kandydatury tych uczestników, w stosunku do których zaskarżoną uchwałą przedstawiono Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wnioski o powołanie ich do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w (...), a także poprzez zaprezentowanie w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały rodzajowo innych argumentów niż te, które zostały podniesione przy prezentacji sylwetki Skarżącego nr 5 oraz sylwetek innych kandydatów na posiedzeniu plenarnym w dniu 20 listopada 2018 r. i pominięcie w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonej uchwały tych argumentów, które zostały podniesione przy prezentacji sylwetki Skarżącego nr 5 oraz sylwetek innych kandydatów na posiedzeniu plenarnym w dniu 20 listopada 2018 r., tj. oparcie uzasadnienia zaskarżonej Uchwały o ustalenia

faktyczne nieznaające odzwierciedlenia w przebiegu posiedzenia plenarnego Rady w dniu 20 listopada 2018 r., w efekcie czego niemożliwym staje się poznanie rzeczywistych motywów zaskarżonej uchwały.

W oparciu o przepis art. 45 ust. 1 u.k.r.s. Skarżący nr 5 wniósł o ponowne rozpatrzenie sprawy przez KRS z uwagi na nowe okoliczności, które jego zdaniem wystąpiły. W przypadku nieprzychylenia się przez Radę do jego wniosku, względnie w przypadku podtrzymania przez KRS stanowiska o nieprzedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej kandydatury Skarżącego nr 5 z wnioskiem o jego powołanie na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w (...) wniósł o:

1. wyłączenie od rozpoznania niniejszej sprawy wszystkich sędziów Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego oraz pozostałych sędziów Sądu Najwyższego, powołanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w oparciu o rekomendację obecnej KRS;
2. zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia postępowań toczących się przed Trybunałem Konstytucyjnym (sprawa K 12/18) i przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej, tj. udzielenia przez Trybunał odpowiedzi na pytanie: czy skład organu Państwa Członkowskiego mającego stać na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów (Krajowa Rada Sądownictwa), przed którym toczy się postępowanie w przedmiocie dotyczącym powołania do pełnienia urzędu sędziego sądu powszechnego może być kreowany w ten sposób, że przedstawiciele władzy sądowniczej w tym organie wybierani są przez władzę ustawodawczą;
3. uchylenie uchwały nr (...)/2018 w zaskarżonej części. Jednocześnie w takiej sytuacji wniósł on o rozpoznanie niniejszego odwołania na rozprawie z uwagi na to, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne;
4. wstrzymanie wykonalności zaskarżonej uchwały, gdyż jej wykonanie spowodować może nieodwracalne skutki;
5. zasądzenie na rzecz Skarżącego nr 5 kosztów niniejszego postępowania;
6. rozpoznanie sprawy przez Sąd Najwyższy.

Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa wniósł odpowiedzi na

odwołania odpowiednio: pismami z 29 kwietnia 2019 r. w sprawach o sygn. akt I NO 112/19, I NO 113/19, I NO 114/19 oraz I NO 115/19, natomiast pismem z 18 czerwca 2019 r. w sprawie o sygn. akt I NO 123/19. Przewodniczący KRS wniósł o oddalenie wszystkich ww. odwołań, wskazując, że stanowią one nieuprawnioną polemikę z oceną kandydatów, dokonaną przez Radę. W jego ocenie, zaskarżona uchwała KRS – jako nienaruszająca prawa – powinna ostać się w obrocie prawnym.

W sprawie o sygn. akt I NO 113/19 odpowiedź na odwołanie skarżącej M. G. wniósł uczestnik postępowania – J. K., prezentując polemikę z jej zarzutami.

W związku z dodaniem do treści ustawy o KRS z dniem 14 lutego 2020 r. art. 44 ust. 2a ustawy o KRS, na mocy którego wszystkie odwołania wniesione przez uczestników tego samego postępowania podlegają łącznemu rozpoznaniu i rozstrzygnięciu w toku jednego postępowania przed Sądem Najwyższym, postanowieniami z 20 maja 2020 r., I NO 113/19, I NO 114/19, I NO 115/19 oraz I NO 123/19, Sąd Najwyższy połączył sprawy o podanych sygn. akt ze sprawą o sygn. akt I NO 112/19 celem ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn. akt I NO 112/19.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołania B. G. K. i K. B. zasługiwały na uwzględnienie w takim zakresie, w jakim należało uchylić pkt 2 zaskarżonej uchwały o nieprzedstawieniu wniosków o ich powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania KRS, choć nie wszystkie podniesione w nich zarzuty okazały się trafne.

Za niezasadne uznano odwołania S. B. i T. K., który zawarł wniosek o uchylenie uchwały KRS, jednak nie określił konsekwentnie pełnego zakresu dalszego żądania odwołania (art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS), to jest nie wskazał czy domaga się przekazania do ponownego rozpoznania sprawy, tudzież umorzenia postępowania. Odwołanie M. G. uznano za niezasadne, a częściowo za niedopuszczalne.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że kontrola Sądu Najwyższego obejmuje w szczególności ocenę, czy Rada w odniesieniu do wszystkich uczestników procedury nominacyjnej (kandydatów do objęcia wakującego stanowiska sędziowskiego) zastosowała przejrzyste, jednolite i sprawiedliwe kryteria selekcyjne (wyrok Sądu Najwyższego z 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17). Mając na uwadze okoliczności przedmiotowej sprawy, jako częściowo zasadny należało ocenić zarzut, iż Krajowa Rada Sądownictwa zaniechała wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy przy zastosowaniu przejrzystych, jednolitych i sprawiedliwych kryteriów. Mają bowiem rację Skarżący których odwołania uwzględniono, że uzasadnienie zaskarżonej uchwały w stosunku do ich kandydatur zostało sporządzone w sposób wadliwy, uniemożliwiający w istocie weryfikację przyjętych przez Krajową Radę Sądownictwa kryteriów oceny. Także przy porównaniu tych samych kryteriów poszczególnych kandydatur nie jest jasne dlaczego pomimo spełnienia kryteriów przez odwołujące się B. G. K. i K. B. z naddatkiem przy bardzo dobrych ocenach nie zostały one rekomendowane na wolne stanowiska sędziowskie pomimo, że z dziewięciu obwieszczonych wolnych stanowisk sędziowskich rekomendowano do obsady tylko sześć. Czyni to częściowo zasadnymi zarzuty naruszenia art. 33 ust. 1 w zw z art. 35 ust. 1 i art. 42 u.KRS, w tym zakresie w którym rada nie rekomendowała kandydatur odwołujących B. G. K. i K. B. . Odwołania pozostałych kandydatów, chociaż w stosunku do nich występują niedostatki uzasadnienia zaskarżonej uchwały, nie uznano za zasadne. Można przyznać racje skarżącym, że zaskarżona uchwała w zakresie uzasadnienia i przedstawienia sposobu porównania wszystkich kryteriów dla tych kandydatur, czy też nieuwzględnienia pewnych dodatkowych okoliczności (publikacje, dodatkowe aktywności, szkolenia, czy prowadzenie zajęć), nie daje jednoznacznych odpowiedzi co do powodu nierekomendowania ich kandydatur. Jednak wnikliwe ich porównanie z kandydaturami rekomendowanymi -na podstawie akt osobowych sprawy, wydanych im ocen i opinii oraz analizy całokształtu sprawy - doprowadziły do wniosku, że różnice pomiędzy kandydatami rekomendowanymi a nierekomendowanymi wystąpiły, ale nie były na tyle istotne, aby miały one wpływ na ostateczne rozstrzygnięcie. Kandydatury wskazane przez KRS w punkcie I zaskarżonej uchwały są co najmniej porównywalne z kandydaturami odwołujących.

W konkluzji nie można uznać by wybór KRS dokonany w ramach swojej kompetencji w trybie konkursu był dowolny bądź, że te kompetencje i pewną swobodę przyznaną przez ustawodawcę KRS przekroczone. Ustawodawca nie przewidział normatywnie jednej, ścisłej metody porównania i analizy kandydatur na wolne stanowiska sędziowskie, która w jednakowy sposób pozwalałaby na dokonanie wyboru, tak by można uznać, że konkretny kandydat spełni kryteria konkretnego konkursu, a inny na rekomendację nie zasługuje. Istotne jest by granice tej swobody uznania i wyboru nie przekroczone w danym konkursie.

W związku z zarzutami naruszenia art. 187 Konstytucji RP, art. 2 TUE, art. 19 art. 15 TFUE oraz art. 41 i 47 Karty Praw Podstawowych, a także zarzutami braku niezależności KRS (pkt 1 oraz II odwołania i uzasadnienia Tomasza Koronowskiego) w sprawie należy wziąć pod uwagę zasady wynikające z uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z 8 stycznia 2020 r., I NOZP 3/19, mającej moc zasady prawnej, którą w niniejszej sprawie Sąd Najwyższy jest związany, a której teza brzmi: „I. Sąd Najwyższy rozpoznając odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydata do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, bada – w granicach podstaw odwołania – czy Krajowa Rada Sądownictwa jest organem niezależnym w świetle kryteriów określonych w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 listopada 2019 r. w połączonych sprawach C-585/18, C-624/18 i C-625/18, A.K. i in. przeciwko Sąd Najwyższy, pkt. 139-144. II. Sąd Najwyższy uchyla, w granicach zaskarżenia, uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydata do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, jeżeli odwołujący się wykaże, że brak niezależności Krajowej Rady Sądownictwa miał wpływ na treść tej uchwały lub jeżeli – uwzględniając konstytucyjny zakaz badania skuteczności aktu ustrojowego powołania sędziego oraz wynikającego z niego stosunku ustrojowego – odwołujący się wykaże okoliczność określoną w pkt. 125, lub łącznie okoliczności wymienione w pkt. 147-151 wyroku, o którym mowa w pkt. I, wskazujące, że sąd, w składzie którego taki sędzia będzie zasiadał nie będzie niezależny i bezstronny”.

Z orzeczenia tego wynikają istotne wskazania. Obowiązkiem sądu jest stosowanie prawa UE zgodnie z porządkiem hierarchicznym źródeł prawa (...). „Z

wyroku TSUE z 19 listopada 20019 r., wynika, że bezpośrednim adresatem obowiązków w nim skonkretyzowanych jest Sąd Najwyższy”. Sąd Najwyższy, rozpoznając odwołania od uchwał KRS, powinien czuwać nad skuteczną realizacją wymogów konstytucyjnych oraz prawa UE. Ponadto (...) sądowa kontrola uchwał KRS przez Sąd Najwyższy musi być tak ukształtowana, aby zapewnić pełną skuteczność prawu Unii. Sąd Najwyższy w składzie siedmiu sędziów stanął na stanowisku, że uregulowania art. 47 Karty Praw Podstawowych, art. 19 TUE oraz zasada efektywnej ochrony sądowej wpływają na wyznaczenie granic odwołania od uchwały KRS. Konstytucyjny charakter spraw z odwołania od uchwał KRS uzasadnia przyjęcie, że granice odwołania wyznacza nie tylko własny, aktualny i rzeczywisty interes skarżącego, lecz także interes publiczny. Względ na obiektywne dobro wymiaru sprawiedliwości związane z brakiem powołań sędziowskich osób niedających rękojmi należytego wymiaru sprawiedliwości, niezawisłości i bezstronności przemawia za tym, aby – ilekroć odwołujący się wykaże okoliczność braku niezależności KRS lub okoliczności wskazane w pkt 125 wyroku TSUE lub łącznie okoliczności wskazane w pkt 147-151 wyroku TSUE – Sąd Najwyższy uchylał uchwałę KRS nie tylko w części krzywdzącej odwołującego się, tj. w części pkt II dotyczącego odwołującego się, lecz także w części przedstawiającej wniosek o powołanie kontrkandydatów, tj. w pkt I.

Sąd Najwyższy nie wyklucza na tej płaszczyźnie również wykorzystania domniemań faktycznych. Okażą się one przydatne zwłaszcza wtedy, gdy wpływ braku niezależności KRS na treść uchwały wynikać może w szczególności z całkowitego pominięcia opinii właściwych zgromadzeń, kolegów oraz wizytatorów, o których mowa w art. 35 ust. 2 .k.r.s.

Biorąc powyższe pod uwagę należy zauważyć, że kryteria, które zespół powinien uwzględniać przy opracowywaniu listy rekomendowanych kandydatów i ustalaniu kolejności na tej liście zostały określone w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 uk.r.s. Zgodnie z tym przepisem, przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście zespół winien kierować się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnić: doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje,

publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów.

W sprawie niniejszej zgłosiło się więcej kandydatów na obwieszczonych dziewięć miejsc, a więc ww. reguła znajduje zastosowanie. W zaskarżonej uchwale wskazano powyższe kryteria (ustawowe) jako decydujące, nie wprowadzając innych, lub też kryteriów uzupełniających, które wskazywałyby na inny sposób oceniania kandydatów (s. 4 zaskarżonej uchwały). Biorąc pod uwagę powyższe kryteria i wynikającą z nich ocenę Sąd Najwyższy stwierdza, co następuje.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, iż obowiązkiem Krajowej Rady Sądownictwa w przypadku, w którym kilka osób ubiega się o wolne stanowiska sędziowskie jest przede wszystkim wyjaśnienie i konkretne wskazanie w uchwale, jakie kryteria ocenne stanowiły punkt wyjścia przy wyborze najlepszych kandydatów pretendujących do objęcia stanowiska sędziego (wyrok Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2016 r., III KRS 33/16). W uchwale będącej przedmiotem kontroli kryteria te wskazano w zasadzie powtarzając zwroty ustawowe. Zauważyć również należy, że zakres rozważań Rady poświęcony analizie ocenianych kandydatur powinien być szerszy w przypadku osób o zbliżonej sytuacji faktycznej (wyrok Sądu Najwyższego z 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10). Natomiast z całą pewnością analiza i rozważania Rady powinny być pogłębione w przypadku konkursu na wyższe stanowisko sędziowskie – jak ma to miejsce w niniejszej sprawie – z uwagi na zasadniczo porównywalny i niezwykle wysoki poziom kwalifikacji kandydatów (wyrok Sądu Najwyższego z 2 lipca 2015 r., III KRS 25/15).

Zdaniem Sądu Najwyższego, zasada efektywnego stosowania prawa unijnego i prawo do sądu (art. 45 Konstytucji RP) powodują, że w zależności od postawionych zarzutów, kognicja Sądu Najwyższego przy badaniu uchwał Krajowej Rady Sądownictwa nie ogranicza się tylko do kwestii legalności uchwały i procedury jej podjęcia, ale badania i oceny przeprowadzonego postępowania nominacyjnego, które powinno skutkować wyborem najlepszych kandydatów według określonych wyżej kryteriów ustawowych i stworzonych kryteriów na potrzeby konkretnego konkursu.

Niezależnie więc od sposobu ukształtowania KRS, istotne jest aby w procedurze konkursowej zostali rekomendowani kandydaci najlepsi o najwyższych kompetencjach.

Niewyjaśnienie w wystarczający sposób zastosowania kryteriów ustawowych w stosunku do skarżących B. G. K. i K. B. uniemożliwia Sądowi Najwyższemu ocenę zgodności z prawem materialnym zaskarżonej uchwały co do tych dwóch skarżących, co uzasadnia jej uchylenie w punkcie 2 w części odnoszącej się do tych Odwołujących się oraz przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania. Sąd Najwyższy nie może bowiem zastępować Rady w ocenie kandydata i sposobie zastosowania ustawowych kryteriów jego nominacji (podobnie wyrok Sądu Najwyższego z 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09).

Konieczne jest jednak – w świetle wyroku TSUE z 19 listopada 2019 r. i wzmiankowanej uchwały 7 sędziów SN z 8 stycznia 2020 r., mającej moc zasady prawnej – zbadanie konkursu i zweryfikowanie czy wskazano najlepszych kandydatów według kryteriów określonych w art. 35 u.k.r.s i tych, które zostały wskazane w zaskarżonej uchwale – w ramach zakresu granic zaskarżenia oraz interesu prawnego odwołującego się, w ramach punktu pierwszego zaskarżonej uchwały. Kontrola postępowania nominacyjnego odbywa się w granicach zaskarżenia, także w interesie publicznym a więc kandydatur Skarżących (punkt 2 zaskarżonej uchwały – w części – w stosunku do Skarżących) oraz w zakresie kandydatur przedstawionych (punkt 1 zaskarżonej uchwały w całości).

Biorąc powyższe pod uwagę należy dokonać analizy kryteriów dla kandydatów wskazanych w pkt. 1 uchwały.

Oceniając sposób zastosowanych kryteriów konkursowych należy uznać, że poziom konkursu był wyrównany i kandydatury skarżących, jak i sześciu kandydatów rekomendowanych przez KRS w pkt. 1, były na podobnym wysokim poziomie, przy czym różniły się co do stażu pracy, opinii, które wszystkie za wyjątkiem jednej były pozytywne. Nie odbiegały one istotnie od siebie i były porównywalne. W związku z tym w świetle konkursowego charakteru procedury nominacyjnej KRS mógł wskazać osoby rekomendowane w pkt. 1 zaskarżonej uchwały i nie przedstawić pozostałych i nie naruszył w tym zakresie prawa. Wyjątkiem są kandydatury B. G. K. i K. B. jako wyróżniających się na tle innych –

równie dobrych. Skarżąca B. G. K. (ur. w 1968 r.) wyróżnia się bardzo dobrymi ocenami na dyplomie ukończenia studiów i egzaminie sędziowskim, złożyła także egzamin radcowski z oceną dobrą. Posiada więc nie tylko doświadczenie sędziowskie. Wyróżnia ją 26 letni, jeden z najdłuższych staży zawodowych w sądownictwie, bardzo dobra ocena kwalifikacyjna, doświadczenie przewodniczącego wydziału, a także okoliczność delegowania jej do orzekania w Sądzie Apelacyjnym, wreszcie wysokim poparcie kolegium i zgromadzenia przedstawicieli sędziów apelacji.

Skarżąca K. B. (ur. w 1973 r.) wyróżnia się bardzo dobrymi ocenami na dyplomie ukończenia studiów i egzaminie sędziowskim. Wyróżnia ją 21 letni stażem zawodowy w sądownictwie, bardzo dobra ocena kwalifikacyjna, doświadczenie zastępcy przewodniczącego wydziału oraz, co wymaga podkreślenia, także sędziego wizytatora. Skarżąca ukończyła studia podyplomowe w języku angielskim (University of Cambridge Board of Continuing Education), a także uzyskała stopień naukowy doktora nauk prawnych z zakresu prawa pracy i legitymuje się rozprawą dokorską w zakresie problematyki, w której się orzecznictwo specjalizuje. Suma tych okoliczności pozwala na bardzo wysoką ocenę tych kandydatur.

Kandydatury pozostałych odwołujących: S. B. (ur. w 1972 r.), 21 lat służby sędziowskiej, pełnił funkcję przewodniczącego wydziału, funkcję wiceprezesa sądu, posiada pozytywną opinię sędziego wizytatora, natomiast brak poparcia na kolegium oraz na zgromadzeniu przedstawicieli sędziów, T. K. (ur. w 1972 r.), 21 lat służby sędziowskiej, pełnił funkcję przewodniczącego wydziału oraz rzecznika prasowego sądu, odbywał delegacje do Sądu Apelacyjnego, uzyskał bardzo dobrą ocenę sędziego wizytatora, M. G. (ur. w 1971 r.), 23 lata służby sędziowskiej, nie zajmowała stanowisk funkcyjnych, odbywała delegacje (w tym stałą) do Sądu Apelacyjnego, uzyskała pozytywną ocenę sędziego wizytatora – są porównywalne do osób rekomendowanych w pkt. 1 zaskarżonej uchwały co do stażu pracy, ocen. Dotyczy to odpowiednio rekomendowanych przez KRS w punkcie 1 zaskarżonej uchwały: E. M. C. (ur. w 1963 r.), która legitymuje się 30-letnim stażem pracy, bardzo dobrą oceną kwalifikacyjną, odbywaniem stałej delegacji do Sądu Apelacyjnego, uzyskała wysokie poparcie zgromadzenia przedstawicieli, R. R. (ur. w 1974 r.), który ma 19 lat służby sędziowskiej, pełnił funkcję przewodniczącego,

wiceprezesa Sądu Rejonowego (2006-2008), odbywał delegacje do Sądu Apelacyjnego, uzyskał pozytywną ocenę wizytatora, R. S. (ur. w 1976 r.), który ma 17 lat służby sędziowskiej, pełnił funkcję przewodniczącego wydziału, odbywał wielokrotne delegacje do Sądu Apelacyjnego, osiągnął dobrą ocenę kwalifikacyjną, R. T. (ur. w 1971 r.), 23 lata służby sędziowskiej, sprawuje funkcję wizytatora, przewodniczącego wydziału i Prezesa Sądu, uzyskał bardzo dobrą ocenę kwalifikacyjną sędziego wizytatora.

Tym samym nie są zasadne ujęte zbiorczo zarzuty pozostałych odwołujących w zakresie naruszenia art. 3 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 1 i ust. 2 u.k.r.s, art. 42 u.k.r.s w stosunku do tych osób, a także naruszenia praw i zasad konstytucyjnych określonych w art. 2, 32, 45 i art. 60 Konstytucji RP. Niedostatki treści uzasadnienia zaskarżonej uchwały w zakresie tych kandydatur nie miały wpływu na ostateczne rozstrzygnięcie w tym przypadku.

Odwołania B. G. K., T. K. kwestionowały zaskarżoną uchwałę jedynie w części w pkt. 1 w zakresie przedstawienia J. K. i K. B. . Pomijając kwestię interesu prawnego w zaskarżeniu pkt. 1 uchwały o przedstawieniu w przypadku nieobsadzenia wszystkich dziewięciu obwieszczonych stanowisk sędziowskich, skarżący zarzucali, że nie byli kandydatami gorszymi od wskazanych, powołując się na negatywną ocenę wizytatora w stosunku do sędziego J. K. i braku wieloletniego doświadczenia orzeczniczego radcy prawnego K. B., a także naruszenia art. 57 b usp.

J. K. (ur. w 1969 r.) posiada 21-letni staż służby sędziowskiej na stanowisku sędziego sądu rejonowego, pełni funkcję przewodniczącego wydziału od 2004 roku (16 lat), odbył pojedyncze delegacje do Sądu Okręgowego, a analiza jego wyników pracy wynikająca z danych statystycznych, ilość i sposób załatwianych spraw – sukcesywne zmniejszanie referatu poprzez znacznie zwiększone załatwianie spraw w stosunku do referatów innych sędziów, niezwłoczność w podejmowaniu decyzji, terminowość (0,17%) co do sporządzania uzasadnień (95% w terminie), sposób ich procedowania, mała zaskarżalność i stabilność orzecznictwa, co stwierdził wizytator (0,018%) – świadczy o tym, że jego wyniki statystyczne są jednymi z najlepszych wśród ocenianych kandydatur. Orzeczenia zmienione tego kandydata (7 spraw), dotyczyły korekty rozstrzygnięcia o kosztach procesu (2 sprawy), zmiany

okoliczności po dacie wydania orzeczenia przez sąd pierwszej instancji (2 sprawy), odmiennej oceny dowodów (1 sprawa), zmiany wysokości zadośćuczynienia i odszkodowania przy uznaniu za prawidłową w zasadzie odpowiedzialności (2 sprawy). W żadnej sprawie nie zakwestionowano kierunku i słuszności rozstrzygnięcia. W latach 2009-2017 sędzia J. K. corocznie brał udział w szkoleniach. Biorąc pod uwagę redakcje orzeczeń, zaangażowanie, osiągnięte wyniki można uznać za wzór pracy sędziego. Oceny te potwierdził w swojej opinii sędzia wizytator podkreślając zaangażowanie sędziego, efektywność pracy, liczbę zakończonych spraw, ilości odbytych posiedzeń i stabilności orzecznictwa tyle, że jako sędziego sądu rejonowego. W istocie bardzo pozytywna opinia zakończona została stwierdzeniem braku rekomendacji tej kandydatury na sędziego Sądu Apelacyjnego. Jako powód, wskazano dwie przyczyny – odbycie 4 jednodniowych delegacji do sądu okręgowego i brak doświadczenia w rozpoznawaniu spraw pierwszo-instancyjnych i małe doświadczenie w rozpoznawaniu spraw odwoławczych w wydziale pracy sądu okręgowego. Pomijając, że ówczesnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 25 sierpnia 2015 roku w sprawie oceny kwalifikacji kandydata na wolne stanowiska sędziowskie (Dz. U. z 2016, poz. 1889) w § 4 ust. 1 punkt 4 wskazuje na konieczność przedstawienia wniosków końcowych opinii które można rozumieć jako ocenę łączną (negatywną, pozytywną, dobrą, bardzo dobrą, celującą), co właściwie precyzuje obecnie obowiązujący § 4 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 18 lipca 2019 roku w sprawie oceny kwalifikacji kandydata na wolne stanowiska sędziowskie (Dz. U. z 2019, poz. 1367), operując pojęciem końcowej „oceny łącznej”, to kompetencja rekomendowania kandydata (lub braku rekomendacji) – co uczyniono w opinii – jest kompetencją KRS, a nie sędziego wizytatora.

Wskazane powody, a także zastrzeżenia złożone przez sędziego, który podkreślił, że spełnia wszelkie kryteria nie tylko ustawowe awansu – czego nie zakwestionował sędzia wizytator w reakcji na złożone zastrzeżenia do opinii – nie dają podstaw, w ocenie Sądu Najwyższego, przy wskazanych danych cząstkowych w opinii, przytoczonych sprawach i danych statystycznych – do sformułowania oceny negatywnej tego kandydata.

Analizując dokumenty tej konkretnej sprawy, należy uznać, że KRS nie przekroczyła granic swobodnego uznania i miała podstawy w świetle zebranych dokumentów i opinii do dokonania odmiennych ocen kandydatury J. K. niż zawarta w konkluzji oceny wizytatora „braku rekomendacji do Sądu Apelacyjnego”. Uznanie, że nie może awansować sędzieja o takim dorobku i doświadczeniu, osiągniętym wynikiem i spełnieniu kryteriów ustawowych, czyniłoby jego uprawnienia do kandydowania z ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych tylko teoretycznymi. Nie można uznać, że orzekanie w sprawach pracy i ubezpieczeń społecznych w sądzie okręgowym przy tym doświadczeniu sędziego dyskwalifikuje jego kandydaturę do awansu.

Radca prawny K. B. (ur. w 1972 r.) ma 13-letnie doświadczenie zawodowe, prowadzi kancelarię radcowską. Uzyskał dwie bardzo dobre opinie (sporządzone w sumie przez trzech sędziów wizytatorów) jako kandydat na sędziego Sądu Apelacyjnego. Analiza spraw wskazanych w opinii prowadzi do wniosku, że bardzo dobrze wykonywał rolę pełnomocnika ze strony powoda i pozwanego, prowadzone sprawy kończyły się wynikiem pozytywnym dla jego klientów, a Sądy prowadzące sprawy podzielały oceny prawne tego kandydata, co należy podkreślić. Z opinii w sumie trzech wizytatorów wynika bardzo dobra znajomość prawa, umiejętność jego interpretacji i bardzo bogate doświadczenie zawodowe – co wymaga podkreślenia – w różnych kategoriach spraw (znacznie szerszych niż w wypadku kandydatów sędziowskich specjalizujących się w węższym zakresie lub jednej, niekiedy dwóch dziedzinach), sumienność, staranność i zaangażowanie w prowadzeniu spraw. Opiniowany brał udział aktywny w rozprawach, rzadko udzielał substytucji. Przeanalizowane sprawy prowadzone przez kandydata świadczą o dużych jego umiejętnościach i skuteczności pełnionej funkcji pełnomocnika. Analiza spraw i wnioski cząstkowe nie budzą wątpliwości co do rzetelności opinii. Kandydat ten spełnia ustawowe kryteria, a jego atutem jest okoliczność, że rekomendowany posiada doświadczenie jako świadczący pomoc prawną, znajomość sądownictwa i doświadczenie nie tylko „sędziowskiego stołu”, co jest cenne i przydatne na szczeblu Sądu Apelacyjnego na równi z karierą wyłącznie sędziowską. Oceny tej nie zmienia staż pracy, (który jako kryterium ustawowe wymienione jest w drugiej

kolejności po ocenach kwalifikacyjnych kandydata art. 25 ust. 2 u.k.r.s.) – krótszy od innych kandydatów, ale równoważony znacznymi osiągnięciami zawodowymi.

Analiza opinii nie wykazała zasadności zarzutu naruszenia art. 57b u.s.p.

Wobec uwzględnienia odwołania K. B., zbędne jest także roztrząsanie zarzutu naruszenia art. 21 ust. 1 i 2 u.k.r.s, dotyczącego głosowania w jej sprawie różnej liczby członków Rady. Jak słusznie stwierdzono w odpowiedzi na odwołanie, wystarczające jest by w ponownym głosowaniu miało miejsce quorum, które w sprawie zostało zachowane przy obu głosowaniach.

W odwołaniach nie wykazano ani nie uprawdopodobniono by kandydaci rekomendowani w punkcie pierwszym zaskarżonej uchwały pełnili funkcje administracyjne lub podlegali związkom z władzą wykonawczą, co mogłoby wywoływać wątpliwości wskazujące na to że sąd, w składzie którego taki sędzia będzie zasiadał, nie będzie niezależny, niezawisły i bezstronny. Wszyscy kandydaci, oprócz jednego, pełnili wcześniej przez wiele lat urząd sędziego i nie stwierdzono zarzutów co do ich niezawisłości lub bezstronności w dotychczasowej służbie.

Nie było podstaw do uwzględnienia najdalej idących zarzutów odwołania, sprowadzających się w istocie do kwestionowania legalności sposobu obsadzenia członków Krajowej Rady Sądownictwa (art. 187 ust. 1, art. 173, art.10, art. 186 w z w z art. 9a uKRS, art. 21 u KRS), albowiem w wyroku z 25 marca 2019 r., K 12/18, Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż art. 9a ustawy o KRS, regulujący procedurę wyboru członków Krajowej Rady Sądownictwa spośród sędziów przez Sejm, jest zgodny z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji RP. Zgodnie z art. 190 ust. 1 ustawy zasadniczej wyrok Trybunału Konstytucyjnego ma moc powszechnie obowiązującą i jest ostateczny. Wiąże on zatem także Sąd Najwyższy w niniejszym postępowaniu.

W przytoczonej wyżej uchwale z 8 stycznia 2020 r. (I NOZP 3/19) Sąd Najwyższy stwierdza, że granice zaskarżenia uchwały KRS wyznacza interes publiczny. Dalej jednakże podkreśla, że w sprawach, w których konkurs dotyczy większej lub równej liczby stanowisk sędziowskich niż liczba kandydatów, a interes publiczny, w szczególności zdefiniowany w wyroku TSUE, nie stoi temu na

przeszkodzie, należy zgodnie z ogólnymi założeniami postępowania cywilnego uzależnić dopuszczalność odwołania od pokrzywdzenia odwołującego się uchwałą KRS i uznać, że kandydat, którego nie objęto wnioskiem o powołanie nie może domagać się uchylenia uchwały KRS w części obejmującej kandydata objętego tym wnioskiem (wyroki Sądu Najwyższego z: 27 marca 2019 r., I NO 59/18; 29 lipca 2019 r., I NO 89/19).

Nie można uznać, że interes indywidualny Skarżących B. G. K. i K. B. w rozpatrywanej wyraża się w możliwości uchylenia uchwały o przedstawieniu kandydata w szerszym zakresie niż takim, który pozwala na uwzględnienie ich kandydatur na wakujące i nie obsadzone miejsca sędziowskie. Dzieje się tak też dlatego, że w świetle informacji zawartych w uzasadnieniu uchwały, kandydaci przedstawieni w pkt. 1, co do zasady, reprezentują wysoki poziom merytoryczny, a w tym kontekście również interes publiczny przemawia przeciwko uchyleniu uchwały w pkt 1. W związku z oddaleniem odwołań S. B. i T. K. oraz M. G. przy braku obsadzenia trzech z dziewięciu obwieszczonych stanowisk sędziowskich interes dwóch skarżących, których odwołania uznano za zasadne, może zostać uwzględniony bez potrzeby uchylania zaskarżonej uchwały w punkcie 1 w stosunku do kandydatów, których zarekomendowano.

Odwołujące się B. G. K. i K. B. nie posiadają zatem interesu prawnego w zaskarżeniu uchwały w częściach dotyczących rozstrzygnięć o innych kandydatach w zakresie więcej niż jednego miejsca nieobsadzonego, przy trzech miejscach nieobsadzonych. Dlatego też w pozostałym zakresie zaskarżenia punktu pierwszego uchwały ich odwołania odrzucono. Odrzucono także odwołanie M. G. w zakresie zaskarżenia punktu drugiego uchwały w stosunku do innych niż ona nierekomendowanych kandydatur z powodu braku interesu prawnego w takim zakresie zaskarżenia.

Krajowa Rada Sądownictwa przy ponownym rozpoznaniu niniejszej sprawy powinna wnikliwie przeanalizować i ponownie rozważyć obiektywne wskaźniki dotyczące obu kandydatek oraz wziąć pod uwagę uzupełniając stanowiska Kolegium Sądu Apelacyjnego i Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apellacji. Kryteria te mają bowiem znaczenie normatywne i powinny być respektowane przez Radę.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS, uchylił zaskarżoną uchwałę w pkt 2 w części dotyczącej B. G. K. i K. B. i przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania. W pozostałym zakresie Sąd Najwyższy odrzucił odwołania tych skarżących oraz częściowo M. G. na podstawie art. 398²¹ w zw. z art. 373 §1 k.p.c. oraz w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS. Odwołania S. B. i T. K. oraz M. G., w pozostałym zakresie, zostały oddalone na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS.

Z tych powodów orzeczono jak na wstępie.

Zdanie odrębne od wyroku złożył SSN Antoni Bojańczyk.